

הודעה בדבר אישור הסדר פשרה בבקשה לאישור תובענה כייצוגית**(ת"צ 62687-09-17 חריש ואח' נגד בנק לאומי לישראל בע"מ ("המבקשות" ו-"הבנק"))**

בהתאם להוראות סעיף 25(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "החוק"), מובא בזאת לידיעת הציבור, כי ביום 20.5.21 ניתן פסק דין על ידי בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (להלן - "בית המשפט") המאשר את הסדר הפשרה (להלן: "הסדר הפשרה") שגובש במסגרת הליך בקשה לאישור תובענה כייצוגית שמתברר בת"צ 62687-09-17 הנ"ל (להלן: "בקשת האישור").

1. בבקשת האישור נטען, כי בגין "פעולה על ידי פקיד" המבוצעת בחשבון עו"ש בבנק על ידי צד ג', הבנק גובה עמלה בסך 5.5 ש"ח במזומן מצד ג', וזאת שלא כדין. עוד נטען, שבגין הפעולות הנ"ל גובה הבנק בנוסף גם עמלה בסך 1.65 בגין "פעולה בערוץ ישיר" מחשבון הבנק שבו בוצעה הפעולה, וגם זאת שלא כדין. המבקשות טוענות שכתוצאה מכך הבנק גובה שתי עמלות בגין שירות אחד, בניגוד להוראות התעריפון המלא.

הבנק הגיש תשובה מטעמו לבקשה לאישור, במסגרתה דחה את כלל הטענות שעלו בה, וטען כי: הטענה שהבנק לא רשאי לגבות כלל עמלה בגין הפקדת שיק/מזומן, לא מצד ג' ולא מהחשבון, אינה מתיישבת עם הוראות התעריפון המלא ולשכל הישר; כאשר צד ג' פועל מטעם בעל החשבון ובשמו, המשיב אינו גובה ממנו עמלה כלל, אלא מהחשבון המופקד בלבד; כאשר לצד ג' אין זיקה לחשבון המופקד והוא פועל מטעם עצמו, אזי הבנק מעניק שירותים נפרדים לשני לקוחות שונים ונפרדים: האחד - צד ג' המקבל מהבנק שירות של הפקדת מזומן/שיק, והשני - בעל החשבון, המקבל מהבנק שירות של זיכוי החשבון, ובגין כל אחד מהשירותים הנ"ל רשאי הבנק לגבות עמלה; המבקשות מצויות בניגוד עניינים למול חברי תת-הקבוצה השנייה שהגדירו, שכן כאמור לטענתן בגין הפקדת המזומן/השיק המבוצע על ידי צד ג' באמצעות פקיד, רשאי הבנק לגבות עמלת פעולה על ידי פקיד מהחשבון המופקד, וזאת לעומת העמלה הנמוכה יותר שבה מחויבים החשבוניות כיום - עמלת פעולה בערוץ ישיר, ולפיכך הבנק סבור, כי קבלת הבקשה לאישור תביא לפגיעה בחברי אותה תת-קבוצה נטענת, אותה מתיימרות המבקשות לייצג. המבקשות הגישו תגובה לתשובה, במסגרתה הגיבו לטענות הבנק.

2. קבוצת התובעים המיוצגים - כל מי ששילם לבנק החל מיום 28.9.10 (7 שנים לפני הגשת הבקשה לאישור) ועד למועד פסק הדין שאישר את הסדר הפשרה, עמלת פעולה על ידי פקיד ואו עמלת פעולה בערוץ ישיר בגין ביצוע פעולה באמצעות פקיד על ידי צד ג' (דוגמת הפקדת מזומן או שיק). מתוך הקבוצה הנ"ל, יוגדרו עוד שתי תתי קבוצות, כדלקמן: תת-קבוצה ראשונה: כל אדם אשר ביצע כצד ג' פעולה מול פקיד הבנק בחשבון לקוח (יחיד ו/או עסק קטן), וחויב בגין כך בעמלת פעולה על ידי פקיד במזומן בעת ביצוע הפעולה; תת-קבוצה שנייה: כל לקוח (יחיד ו/או עסק קטן) אשר חשבונו חויב בתשלום עמלת ערוץ ישיר בגין זיכוי חשבונו עקב ביצוע פעולה בחשבון מול פקיד הבנק ע"י צד ג', וזאת בנוסף לעמלת פקיד ששולמה על ידי צד ג'.

3. עילות התובענה - כפי שפורטו בבקשה לאישור: עילות על פי דיני הבנקאות ודיני החוזים; הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש); עשיית עושר ולא במשפט לפי חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979. עיקרי הסדר הפשרה - בהתאם להסכם הפשרה אשר קיבל תוקף של פסק דין, לצורכי פשרה בלבד, בכפוף לקיומו של מעשה בית דין, ומבלי שהדבר יהווה הודאה מצידו של הבנק, מסכים הבנק, בכפוף לסילוק מלא, סופי ומוחלט של כל הטענות הנתענות בבקשת האישור ובתובענה, לפעול, כדלקמן: (א) לשלם סך סופי וכולל של 900,000 ש"ח ("סכום הפשרה") בתוך 30 יום מהמועד שבו יהפוך פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה לחלוט, כסעד לטובת הציבור בהתאם להוראות סעיף 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, וזאת בדרך של העברתו "קרן לניהול ולחלוקת כספים הנפסקים מכוח סעיף 20(א)(3) ו-20(ג)(2)" (להלן: "הקרן"), כאמור בסעיף 27 לחוק; (ב) לבצע שינוי בגביית העמלות בגין פעולות ההפקדה נשוא הבקשה לאישור המבוצעות על ידי צד ג' לחשבון בבנק, כדלקמן: (1) בגין פעולה של הפקדת מזומן או הפקדת שיק שתבוצע על ידי צד ג' שאינו בעל זיקה לחשבון באמצעות פקיד הבנק, יחייב הבנק את צד ג' בעמלת פעולה על ידי פקיד במזומן בעת ביצוע הפעולה; (2) כאשר הפעולה נשוא ס"ק (1) לעיל הינה הפקדת מזומן או הפקדת שיק המשוך על חשבון בבנק לאומי, כך שהחשבון שאליו בוצעה ההפקדה לא מזוכה באמצעות מסלקת הבנקים, הבנק לא יחייב את החשבון הנפקד בעמלה כלשהי בגין הזיכוי; (3) כאשר הפעולה נשוא ס"ק (1) לעיל הינה הפקדת שיק המשוך על בנק אחר, יגבה הבנק בנוסף לעמלה הנקובה בס"ק (1) לעיל גם עמלת פעולה בערוץ ישיר מהחשבון שאליו הופקד השיק, וזאת בגין זיכוי החשבון באמצעות המסלקה. יצוין, שהבנק כבר השלים את עדכון מערכות המחשוב שלו לשינוי בגבייה המפורט בס"ק (ב) לעיל במהלך הליך הגישור, כך שכבר החל מחודש אוגוסט 2020 מיושמת התחייבות זאת בפועל.

4. עיקרי פסק הדין - בפסק הדין נקבע, כי הסדר הפשרה ראוי, הוגן וסביר בעניינם של חברי הקבוצה, עונה על הסיכויים והסיכונים בבקשת האישור, בהתחשב במשאבים ובזמן השיפוטי שהיו כרוכים בניהול התיק עד להכרעה חלוטה בו. בית המשפט ציין שהסדר הפשרה כולל הסדרה עתידית, כשהתחייבות הבנק בעניין זה כבר מיושמת בפועל. בכך השיג ההסדר את שנתבקש בבקשת האישור ביחס להסדרה עתידית והבטחת קיום הוראות הדין והביא לתוצאה של אכיפת הדין. בית המשפט קבע עוד, כי בנסיבות העניין בהינתן הסכום המזערי בו היה מדובר, התועלת המצרפית מהעברת סכום כולל גדול יותר לקרן תהיה גדולה יותר מהשבה פרטנית של 1.65 ש"ח לחשבון. נוכח זאת נקבע כי הסדר הפשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת.

5. יצוין כי לבית המשפט לא הוגשו התנגדויות כלשהן להסדר הפשרה או בקשות ליציאה מהקבוצה, והיועץ המשפטי לממשלה לא מצא לנכון להביע עמדה ביחס לאישור הסדר הפשרה לחיוב או לשלילה. כמו כן, בהתאם לפסק הדין, אין צורך במינוי בודק.

6. מובא בזאת לידיעה, כי עם אישור הסדר הפשרה על ידי בית המשפט ומתן תוקף של פסק דין להסדר הפשרה, מהווה הדבר סילוק סופי ומוחלט של זכויות המבקשות וחברי הקבוצה המיוצגת, על תתי-הקבוצות, כהגדרתן לעיל בגין כלל העילות והסעדים שפורטו בבקשה לאישור והתגובה לתשובה, לרבות, אך לא רק בקשר עם גביית העמלות בגין הפעולות נשוא הבקשה לאישור ו/או עילות על פי דיני הבנקאות ודיני החוזים ו/או עילת הפרת חובה חקוקה ו/או עילת עשיית עושר ולא במשפט, ויהווה מעשה בית דין סופי ומוחלט כלפי כל חברי הקבוצה הנ"ל בכל העילות והסעדים הנובעים מבקשת האישור.

7. מודעה זו, יחד עם הסכם הפשרה ופסק הדין עומדים לעיון הקבוצה המיוצגת בפנקס התובענות הייצוגיות, במזכירות בית המשפט המחוזי מרכז בלוד ואצל בא-כוח המבקשות המייצג, עו"ד שפיק רפול, מרח' רד"ק 22, חיפה, טל': 077-4408928 דוא"ל: office@rafoul-law.com, וכן באתר האינטרנט של הבנק בקישור ישיר מדף הבית, וזאת למשך תקופה של 30 ימים מיום פרסום מודעה זו. האמור לעיל מהווה תמצית בלבד של הסכם הפשרה. הנוסח המלא של הסכם הפשרה הוא המחייב ובכל מקרה של סתירה בין הוראות הסכם הפשרה לבין האמור בהודעה זו, יקבעו הוראות הסכם הפשרה.

8. תוכן ההודעה אושר על ידי בית המשפט (כב' השופט אבי פורג) והיא מתפרסמת בהתאם להחלטתו.
 שפיק רפול, עו"ד
 שרון לובצקי הס, עו"ד
 ב"כ המבקשות
 עמית פולק מטלון ושות', עורכי דין
 ב"כ בנק לאומי לישראל בע"מ